

AVRUPA'NIN TARIM VE ÇEVRE ALANINDAKİ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNDE ANAHTAR TÜRKİYE

- Türkiye topraklarının yaklaşık yarısı tarıma ayrılmıştır (39 milyon hektar).
- Türkiye, meyve ve sebze de 2009 verilerine göre, AB'nin toplam üretiminin %60'ına denk gelen üretim seviyesi ile dünya çapında lider bir üretici ve net ihracatçıdır. Dünyanın başlıca fındık üreticisi olan Türkiye, tahıl, pamuk, şeker, tütün ve zeytin-yağı üretiminde de güçlü bir konumdadır. Ülkemiz, Avrupa Birliği'ne karşı tarımsal ürünler ticareti bağlamında 20 yılı aşkın süredir net ihracatçı konumdadır. Tarımsal ürünler açısından AB, Türkiye'nin en büyük ticari ortağı iken, Türkiye ise AB'nin 7. en büyük tarımsal ürün tedarikçisidir.

- Türkiye, dünyada gıda amacıyla ekilen bitkiler bakımından önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Dünyadaki sekiz gen merkezinden üçü ve dünyanın üçüncü büyük tohum gen bankası Türkiye'dedir. Türkiye biyoçeşitlilikte en zengin ülkelerden biri olup, Avrupa'daki tüm bitki türlerinin % 75'ine sahiptir. Ülkemizde 3.900'ü endemik olmak üzere 12.400 bitki türü mevcuttur. Bu rakamlar Avrupa'da sırasıyla 2.400 ve 12.000'dir.
- Avrupa'nın tamamında yaklaşık 60.000 hayvan türü bulunmakta iken, Anadolu faunası 80.000'in üzerinde farklı hayvan türüne sahiptir. Türkiye, 3 farklı biyocoğrafi bölgeye sahip olup, milyonlarca göçmen kuş için de ana göç yollarından birinin parçasıdır. Türkiye'de 500'den fazla habitat bulunmaktadır. Doğal yaşlı ormanlar Türkiye'deki ormanların %93'ünü oluştururken, Avrupa'da bu oran sadece % 1'dir.
- Türkiye'nin AB'ye üye olması, AB'deki biyoçeşitliliği iki katına çıkaracak, Avrupa'nın tarım ve çevre alanındaki sürdürülebilirliğine de önemli katkı sağlayacaktır.

AVRUPA'NIN TOPLUMSAL DİNAMİZMİNDE

ANAHTAR TÜRKİYE

- Hayatboyu Öğrenme ve Gençlik Programları'nda Türkiye 33 Avrupa ülkesi arasında, en fazla proje başvurusu alan ülke olup en fazla hibe dağıtan 3. ülke konumundadır.
- Ulusal Ajans'ın sağladığı hibelerle 2004-2013 yılları arasında söz konusu programlar ile her yaşta yaklaşık 300.000 insanımız AB ülkelerine gönderilmiş; Avrupa ülkelerinden 100.000'in üzerinde genç, öğrenci ve eğitimci ise Türkiye'yi ziyaret etmiştir.
- 2004 ve 2012 yılları arasında Erasmus programı kapsamında 53.960 öğrenci bir dönem Avrupa'daki bir üniversitede eğitim alırken 19.461 Avrupalı genç ülkemiz üniversitelerinde aynı şekilde eğitim gördü.
- Türkiye, yaş ortalaması 29,2 olan 73 milyonu aşkın genç ve dinamik bir nüfusa sahiptir. Diğer bir deyişle,

toplam nüfusun % 67,2'si çalışma yaşındadır.

- Yaklaşık 25,7 milyon kişiden oluşan aktif işgücü ile Türkiye, Avrupa'nın 4. en büyük işgücü piyasasına sahiptir. Her yıl, üçte biri mesleki ve teknik okullardan olmak üzere 762.900 öğrenci liseden, 450.000 öğrenci de sayısı 170'e ulaşan üniversitelerden mezun olarak işgücü piyasasına katılmaktadır.
- AB nüfusunun şu anki ortalama yaşı 40'ın üzerindedir ve gelecekte çok az artacak nüfusun ortalama yaşının daha da yüksek olacağı tahmin edilmektedir. 2025 yılı itibarıyla, AB nüfusunun %21,7'sinin 65 yaşın üzerinde olması beklenmektedir. Avrupalıların ortalama doğurganlık oranı düşerken ortalama yaşam süresi artmaktadır. Sonuç olarak AB, 2050 yılı itibarıyla, çalışma yaşında olan nüfusundan 32 milyon kişiyi yitirecektir.
- Avrupa'nın iyi düzeyde eğitim almış en genç nüfusuna sahip olan Türkiye, üye ülkelerdeki işgücü piyasalarına ve sosyal güvenlik sistemlerine katkıda bulunacak ve AB'deki toplumsal dinamizmi arttıracaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

REPUBLIC OF TURKEY MINISTRY FOR EU AFFAIRS

ANKARA

Mustafa Kemal Mahallesi 2082. Cadde No: 4
06800 Bilkent, Ankara
Tel: + 90 312 218 13 00
Faks: + 90 312 218 14 64
www.ab.gov.tr

İSTANBUL

Muallim Naci Caddesi No:18 Ortaköy, İstanbul
Tel: + 90 212 312 68 88 / 0212 312 68 98
Faks: + 90 212 259 15 64

Bu broşürün elektronik versiyonuna
www.ab.gov.tr
adresinden ulaşabilirsiniz

AVRUPA'NIN GELECEĞİNDE ANAHTAR TÜRKİYE

AVRUPA'NIN GELECEĞİNDE ANAHTAR

TÜRKİYE

Avrupa Birliği (AB) ve Türkiye, 50 yılı aşkın bir süredir ortak bir geleceği paylaşma iradesine sahiptir. Türkiye, 1959 yılında yaptığı başvurudan sonra, 1963 yılında Avrupa Ekonomik Topluluğu ile, üyeliğin açıkça öngörüldüğü bir ortaklık anlaşması imzalamıştır. Bu durum, AB'nin oluşmaya başladığı ilk yıllardan itibaren Türkiye'nin önemli bir stratejik role sahip olduğunu göstermektedir.

1996 yılında Gümrük Birliği'nin tamamlanması, Türkiye'nin AB'yle olan ekonomik bütünlüğünü geliştirmiştir. 1999 yılında adaylık statüsünün kabul edilmesiyle de ülkede geniş kapsamlı bir reform süreci başlamıştır. AB'ye üye devletlerin, Türkiye'nin üyelik için gerekli siyasi kriterleri yeterli ölçüde karşıladığına

ilişkin oybirliğiyle aldıkları kararın ardından, 2005 yılında katılım müzakereleri başlamıştır. Katılım süreciyle birlikte hız kazanan siyasi, ekonomik ve sosyal dönüşüm süreci Türkiye'yi AB'ye her geçen gün biraz daha yaklaştırmaktadır.

Bugün, hızla değişen küresel dinamikler ve ortak çıkarlar, Türkiye-AB bütünlüğünü her iki taraf bakımından giderek daha hayati ve vazgeçilmez kılmaktadır. AB, Türkiye'nin çağdaşlaşmasında anahtar bir role sahiptir. Türkiye de, AB'nin daha güçlü, daha güvenli ve daha istikrarlı bir geleceğe ulaşmasında anahtar rol oynamaktadır.

AVRUPA'NIN KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİĞİNDE

ANAHTAR TÜRKİYE

• Modern Türkiye toprakları, tarih boyunca büyük medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Hititler, Lidyalılar, Likyalılar, Frigyalılar, Romalılar, Bizanslılar, Selçuklular, Osmanlılar ile Balkan, Kafkas, Karadeniz ve Orta Asya halkları hep birlikte Türkiye'nin tarihi ve kültürel mirasını oluşturmaktadır.

• Türkiye, Thales, Herodot, Diyojen, Homer, Aziz Nikola, Aziz Paul, Truva, Bergama ve Efes gibi Avrupa medeniyetinin önemli sembolleri olan kişilerin ve şehirlerin doğduğu yerdir. Kudüs ve Vatikan'dan sonra Hristiyan dünyasının üçüncü "kutsal şehri" İznik de Türkiye'dedir. Avrupa kelimesi de, "güneşin battığı yer" anlamına gelen ve günümüz Türkiye topraklarına işaret eden Fenike prensesi Europa'nın isminden gelmektedir.

• Engin fikirleriyle sadece İslam dünyasında ve Anadolu'da değil, tüm dünyada son derece etkili olan Mevlana ile tüm insanlığı renk, dil, din ayrımı yapmadan sevgiye, barışa, kardeşliğe çağıran Yunus Emre yine bu toprakların yetiştirdiği ve sadece yaşadıkları dönemin değil bütün çağların aydınlık sesleri olan değerlerdir.

• Farklı etnik ve dini topluluklar modern Türkiye toprakları üzerinde yüzyıllarca bir arada yaşamıştır. Türkiye günümüzde de, Türk toplumunu farklı kültürlerin oluşturduğu bir mozaik haline getiren Kürtler, Süryaniler, Araplar, Ermeniler, Çerkezler, Lazlar, Rumlar, Romanlar, Yahudiler, Hristiyanlar, Müslümanlar ve diğer pek çok farklı etnik gruba ve dine ev sahipliği yapmaktadır.

• Türkiye'nin AB'ye katılımı AB'nin çok kültürlü yapısını zenginleştirecek ve "farklılık içinde birlik" sloganını daha da anlamlı hale getirecektir.

AVRUPA'NIN KÜRESEL AKTÖR ROLÜNDE ANAHTAR TÜRKİYE

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci Mevlüt Çavuşoğlu, Avrupa Parlamentosu Başkanı Martin Schulz ile birlikte

• Batı'nın en doğusunda ve Doğu'nun en batısında yer alan Türkiye, kendi bölgesinde, coğrafi, kültürel ve tarihi unsurlar sayesinde eşsiz bir stratejik konuma sahiptir. Türkiye, Orta Doğu, Güney Kafkasya, Orta Asya, Karadeniz havzası, Akdeniz ve Balkanlar gibi kritik bölgelerde etkin bir aktör ve güvenilir bir arabulucu/kolaylaştırıcı konumdadır.

• Büyük çoğunluğu Müslüman olan nüfusuyla Türkiye, laik bir demokrasinin kökleşmiş olduğu yegâne ülkedir. Türkiye'nin sahip olduğu bu özellik, İslam diniyle demokratik değerlerin uzlaşabilir olduğunu göstermektedir.

• Hem Batılı hem İslami kuruluşlara aynı anda üye olan ender bir ülke olarak Türkiye, BM'nin himayesinde İspanya ile birlikte "Medeniyetler İttifakı" girişimine öncülük etmektedir.

• Türkiye'nin AB'ye katılımı, AB'nin küresel bir aktör olarak etkisini güçlendirecek, AB'nin dışa kapalı bir "Hristiyan Kulübü" olmadığını, bir demokratik değerler birliği olduğunu göstermek suretiyle İslam dünyasındaki güvenilirliğini arttıracak ve dünyaya "Medeniyetler Çatışması"nın önlenebileceği yönünde güçlü bir mesaj verecektir.

AVRUPA'NIN SAVUNMA VE GÜVENLİĞİNDE ANAHTAR TÜRKİYE

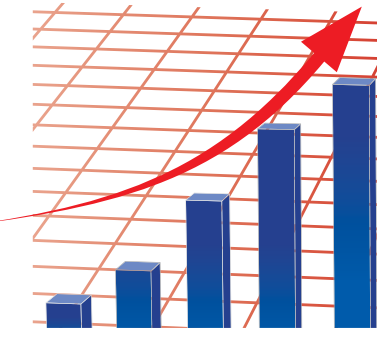
• Bir istikrar unsuru ve barış merkezi olan Türkiye, hem kendi komşu coğrafyasında hem de Orta Doğu gibi kritik bölgelerde uyumsuzlukların çözümüne katkı sağlamaktadır. Ayrıca, diğer ikili meselelerin yanı sıra, Afganistan ile Pakistan, Rusya ile Gürcistan ve Bosna Hersek ile Sırbistan arasındaki görüşmelerde kolaylaştırıcı rol üstlenmiştir ve üstlenmektedir.

• NATO'da ABD'den sonra en büyük 2. orduya sahip olan Türkiye, AB'nin Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası'nın başarısında hayati bir rol oynamaktadır. Türkiye, bu alandaki kilit konumunu Kongo'dan Batı Balkanlara, Afganistan'dan Sudan'a kadar pek çok bölgede, AB'ye ve uluslararası operasyonlara destek sağlamak suretiyle göstermiştir.

• Türkiye, uluslararası terörizm, yasadışı göç, uyuşturucu, silah ve insan kaçakçılığı ile her türlü suç teşkil eden eylemlerle mücadelede AB'ye yardımcı olmak bakımından önemli bir potansiyele sahiptir.

• Türkiye'yi içine alan bir AB, Avrupa'nın güvenliğini tehlikeye düşüren iç ve dış tehditlerle mücadelede daha başarılı olacaktır.

AVRUPA'NIN KÜRESEL EKONOMİDEKİ BAŞARISINDA ANAHTAR TÜRKİYE

• AB, Türkiye'nin 1., Türkiye ise AB'nin 6. en büyük ticari ortağıdır. 2013 Eylül ayı itibarıyla AB'nin, Türkiye'nin ihracat ve ithalatındaki payı sırasıyla % 41 ve % 36'dır.

• Türkiye, 2002-2009 yılları arasında, GSYH'den Ar-Ge'ye ayrılan yüzdenin artışı sıralamasında 24 AB ülkesini geride bırakarak 4. sıraya yerleşmiştir. Türkiye, 2002'den 2009'a kadar olan süreçte araştırmacı sayısını %120 oranında artırarak Avrupa sıralamasında artış hızına göre ilk basamağa yerleşmiştir.

• Son 10 yılda 130 milyar ABD dolarının üzerinde doğrudan yabancı yatırım çeken güçlü ve kurumsallaşmış ekonomisiyle Türkiye, doğrudan yabancı yatırımda dünyanın en cazip 17. ülkesi konumuna yükselmiştir. Türk yatırımcılar tarafından yurtdışında yapılan doğrudan yatırımlar artarak Ağustos 2013 itibarıyla 31 milyar dolara ulaşmıştır.

• Türkiye, dünyadaki en popüler 6. turizm merkezidir. Antalya dünyanın en çok ziyaret edilen şehirleri listesinde üçüncü sıradayken, "2010 Avrupa Kültür Başkenti", "2012 Avrupa Spor Başkenti" İstanbul en çok ziyaret edilen 6. kenttir.

• Küresel krizin yarattığı olumsuz koşullara rağmen, siyasi ve ekonomik istikrar sembolü haline gelen Türkiye, 2012 yılında yaklaşık 10 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım çekmeyi başarmıştır. 2013 yılında Türkiye 50'den fazla ülkede yaklaşık 1 milyar dolar yatırım yapmıştır.

• Türkiye'nin AB üyeliği, Avrupa iç pazarını genişletecek ve AB'nin küresel ekonomi içindeki rekabet edebilirliğini arttıracaktır.

AVRUPA'NIN ENERJİ GÜVENLİĞİNDE ANAHTAR TÜRKİYE

• Türkiye, Avrupa, Orta Asya ve Orta Doğu arasında bir enerji koridorudur. Dünya ham petrol ve doğal gaz rezervlerinin %70'inden fazlası Türkiye'yi çevreleyen Rusya, Hazar ve Orta Doğu bölgelerinde yer almaktadır.

• AB'nin hâlihazırdaki enerji bağımlılığı oranı %50'nin üzerindedir ve bu oranın 2030'a kadar %70'e ulaşması beklenmektedir. Bölgesinde hâlen işleyen ve yapım aşamasında olan büyük ölçekli enerji projelerinin bir parçası olan

Türkiye, enerji kaynaklarını çeşitlendirmek suretiyle AB'nin enerji güvenliğini önemli ölçüde güçlendirecektir.

• Türkiye, jeotermal potansiyeli açısından 7., hidroelektrikte ise 8. en büyük ülke olarak, dünyanın yenilenebilir enerji kaynakları bakımından en zengin ülkelerinden biridir. Türkiye'nin AB'ye katılımı, AB'nin enerji tüketiminde yenilenebilir kaynakların payının artmasında önemli katkı sağlayacaktır.